

"јер је син човечији" (Јн 5, 27). "Сином човечијим" Он се назива и у беседама о свом искупитељском страдању и васкрсењу (Мк. 8, 31; 9, 31; 10, 33-34; 14, 21).

К р о з с у м њ е д о п л а м е н е в е р е

Богочовечанска Христова личност и дела која је Он чинио, нису међу Његовим савременицима избрисали сваки траг сумње. Јеванђелисти не крију ту сумњу, ни проверавање истине о Њему. Кад апостол Филип није могао да схвати суштину Христовог односа са Богом Оцем, Христос га је прекорео речима "Толико сам времена с вама и ниси ме познао, Филипе?" (Јн 14, 9). Јевреји Му говоре: "Докле ћеш мучити душе наше? Ако си ти Христос, кажи нам отворено. Исус им одговори: Рекох вам па не верујете. Дјела која творим ја у име оца својега, она свједоче о мени" (Јн 10, 24-25). Марта, Лазарева сестра исповеда: "Ја вјерујем да си ти Христос, син божији који долази у свијет" (Јн 11, 27), али пошто се Лазарево тело већ распада, прибојава се да ли ће Христос оживети њеног брата (Јн 11, 40). Жена Самарјанка, испричавши својим суграђанима о свом сусрету са Исусом, пита их: "Да није он Христос" (Јн 4, 29), а они тек после дводневног Исусовог боравка у њиховом граду, исповедају: "Сами смо чули и знали да је овај заиста спаситељ свијета, Христос" (Јн 4, 42). Сумња је пратила Христову личност све до Голготе. Приликом суђења, раздражени и разјарени првосвештеник Га пита: "Заклињем те живим Богом да нам кажеш јеси ли ти Христос, син божији? Рече му Исус: Ти каза" (Мт. 26, 63-64; уп. Мк. 14, 61-62). Пилат сведочи да је Исус у народу прозван Христос ("Кога хоћете да вам пустим? Вараву или Исуса названог Христа" (Мт. 27, 17) и пита масу која бесни против Исуса шта да ради са Њим. Одговор је гласио: "Да се разапне" (Мт. 27, 22). Та маса Му се руга на путу до Голготе, а и после разапињања на крст добацује: "Друге спасе, нека спасе и себе, ако је он Христос изабраник Божији" (Лк. 23, 25). Један од двојице распетих разбојника с Њим, придружује се разјареној маси, и увредљиво добацује Христу: "Ако си ти Христос, спаси себе и нас" (Лк. 23, 39), док капетан под крстом, задивљен оним што је видео кад је Христос

издахнуо, узвикује и исповеда: "Заиста човјек овај син божији бјеше" (Мк. 15, 39), а "сав народ који се беше окупио да гледа ово, кад видје шта би, врати се бијући се у прса" (Лк. 23, 48).

Прекретницу у односу савременика према Христу представља Његово васкрсење. Неизвесност и сумња, који су до тада притискивали и мучили душе Његових ученика, сада нестају и њих обузима чудно и непоколебиво одушевљење. Апостол Тома, оличење те сумње, видевши васкрслог Учитеља, кличе: "Господ мој и Бог мој" (Јн 20, 28). Сваки од апостола могао је сада рећи не само да *верује*, него да *зна* да је Исус Христос заиста васкрсао.¹ Апостол Петар, који се за време Христових страдања, због великог страха, одрекао Христа, сада у разговору са васкрслим Господом говори: "Господе, ти све знаш, ти знаш да те волим" (Јн 21, 17). Сва очекивања апостола сада су испуњена, сада им постаје јасно. Они се сад сећају речи Христових да ће, попут Јониног тродневног боравка у утроби кита, "бити и син човечији у срцу земље три дана и три ноћи" (Мт. 12, 40), или кад говори Јудејима: "Развалите овај храм и за три дана ћу га подићи" (Јн 2, 19). у Његовој руци су и смрт и васкрсење. Он је то порицао (Мк. 8, 31; 9, 9; 10, 34), а сада остварење тих пророштава они виде у својим очима и пипају својим рукама. О томе, као реалности, пишу сва четири јеванђелиста, узајамно се допуњујући (Мт. 28, 1-20; Мк. 16, 1-20; Лк. 24, 1-53; Јн 20, 1-21, 25). Приликом бирања дванаестог апостола уместо издајника Јуде, апостол Петар говори да будући апостол треба "да буде с нама свједок његовог васкрсења" (Дела ап. 1, 22), а тек по силаску Духа Светога на дан Педесетнице (Дела ап. 2, 24, 32, 36), затим у храму (Исто. 3, 15), па у дому капетана Корнилија (Исто, 10, 40-43), он неустрашиво проповеда о Христовом васкрсењу и наводи себе и апостоле као сведоке. Апостол Јован, који је најдубље понирао у тајне Божје тројичности и у чудо оваплоћеног Бога Логоса, саопштава оно "што бјеше из почетка, што смо чули, што смо видјели очима својима, што сагледасмо и руке наше опипаше, о Логосу живота" (I Јн. 1, 1). Кад су мирносице дошле и јавиле апостолима да је Христос васкрсао, он је заједно са апостолом Петром отрчао до гроба и уверио се (Јн 20, 8). И апостол Павле, неуморни и неустрашиви проповедник хришћанства, пропове-

¹ Л. Милин, *Стварност смрти и васкрсења Господа Исуса Христа*, Зборник Православног богословског факултета Ш, Београд 1954, 191.

дао је "доказујући да је требало да Христос пострада и васкрсне из мртвих, и да овај Исус, којег ја вама проповиједам, јесте Христос" (Дела ап. 17, 3). Он пише о ономе што је примио од других апостола и што му је откривено о конкретним догађајима приликом Христовог васкрсења (I Кор. 15, 3-8). Његова христорологија и сотирологија остају за све векове основ за правилно схватање и тумачење основних истина хришћанства.